

8. august 2024

EM2024/62

I henhold til § 36 i Forretningsordenen for Inatsisartut, fremsætter jeg følgende forslag til forespørgselsdebat:

Forslag til forespørgselsdebat om hvordan vi kan give bedre forhold for fangerne

(Medlem af Inatsisartut Adam Kristensen, Inuit Ataqatigiit)

For længe siden havde forskellige folkefærd bosat sig i vores land, men har ikke kunne klare livet i vores land af forskellige årsager.

Den grønlandske fanger har gennem mange år sørget for sin families overlevelse gennem at tilpasse sig den hårde natur i vores land, og har indtil nu kunnet leve af fangst med qajak og slæde, selv om mange har betalt for det med deres liv – det er fortællingen om den grønlandske fanger.

Jeg mener at respekten om fangeren i dag er for lille. Fangeren har altid været den der har de hårdeste levevilkår, som kun har sælskind som grundlag for sin overlevelse og økonomi, selv om mange sæler og andre fangst dyr bliver fanget i de forskellige bosteder.

Hvis fangst skal være et erhverv, og alle de fangst dyr der fanges i fangerdistrikterne kan sikre indtægter, kunne fangererhvervet sikre ens eksistensgrundlag i alle fangerdistrikter. Jeg kan tage Savisvik som eksempel. Der bliver der fanget mange fangst dyr i løbet af året som ikke kan danne grundlag for fangerens økonomi.

Fangeren jager mange forskellige fangst dyr, men mange fangst dyr er kvoterede, mens der for andre er forbud mod fangst. I gamle dage var økonomien bedre, hvor man ud over sælskind også kunne indhandle spæk, isbjørne skind, ræveskind, narhvalstand, hajlever m.m.fl., men pres fra udlandet har gjort, at vi i dag kun kan indhandle sælskind.

Med hensyn til kunsthåndværkere og syersker af sæl- og fangst dyrskind og ben samt narhvals- og hvalrostænder må vi arbejde mere seriøst for at åbne op for handel af disse varer til udlandet, og der skal ske stor oplysningskampagne. Jeg mener at vi skal udnytte nye muligheder, dvs. i samarbejde med udenlandske repræsentationskontorer her i landet.

EU; USA og Island har repræsentationskontorer her i landet; jeg mener at oplysningskampagner til resten af verden skal benyttes mere, idet der er mange varer vi kunne sælge til udlandet fra vores fangst dyr. Det med at vi spiser vores fangst dyr og ikke mindst at fangerlivet indeholder mange af vores kulturelle værdier, kan disse være til gavn for turisterhvervet.

Hvis fangeren skal større grad skal kunne få indkomster fra sine fangst dyr, kan vi ikke komme uden om, at der på stederne skal være produktionsanlæg for fangst dyr, som også kunne virke som indhandlingssteder af sælskind. Man kan have et samarbejde med Nunatta Ammerivia hvad angår kød af fangst dyr, som kunne stå for salg til butikker i samarbejde med forskellige butikker.

Hvorfor bliver vi af udlandet stadigvæk anset som om vi blot skyder vores fangst dyr for bare at dræbe dem? I dag kan er sælskind det eneste produkt en fanger kan afsætte, men hvad bruger vi kødet til?

Med hensyn til de mindre bosteder har vi ingen officielle oplysninger om hvad vi bruger kødet til, og det er derfor det er vigtigt at vi har en "officiel" produktionsanlæg for fangst dyr samt for kødet af fangst dyr, hvor man kan følge med i processen fra officielt hold og kan benyttes til offentlige oplysningskampagner rettet mod udlandet.

Jeg mener at udlandet kan få større indblik i at vi ikke blot modtager fangst dyr – at vi fra barnsben af spiser vore fangst dyr og at disse danner grundlang for vores økonomi. Jeg mener at man mangler forståelse om vores levevis. Og det er netop derfor at jeg ønsker at der bliver forståelse for nødvendigheden af at en fanger har et officielt sted at indhandle sin fangst til.

Vi skal forsvare traditionel fangst, hvis ikke kajak og slæde fangst skal blive til noget vi blot læser om i vores historie. Eksempelvis kan man oprette beskyttede områder hvor fangst af hvaler dkrt med kajak, hvor der er ligeledes mulighed for at jage isbjørne; med hensyn til nar- og hvidhvaler og isbjørne er det Avangersuaq, Qimusseriarsuaq og Tunu.

Vi ved at nar- og hvidhvaler samt isbjørne er kvoterede, hvorfor Naalakkersuisut, Pinngortitaleriffik, kommuner og KNAPK's lokalafdelinger i samarbejde kan finde løsninger. Jeg ved af hele mit hjerte, at netop disse er fangernes inderlige ønsker, hvis fangeren skal have rettigheder står store opgaver foran os.

Med dette forslag til forespørgselsdebat, ønsker jeg at høre andre partiers mening om hvordan de agter at bane vej for bedre forhold for fangere.

Tak.